

32001R0381

27.2.2001

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

L 57/5

UREDBA SVETA (ES) št. 381/2001
z dne 26. februarja 2001
o oblikovanju mehanizma za hitro ukrepanje

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

pogojev in izvajanje že začelih politik, da bi tako ohranil njihovo učinkovitost.

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 308 Pogodbe,

(5) Takšen mehanizem mora v skladu s pospešenimi postopki sprejemanja odločitev omogočiti zlasti mobilizacijo in hitro vlaganje specifičnih finančnih sredstev.

ob upoštevanju predloga Komisije ⁽¹⁾,

(6) Svet in Komisija sta odgovorna za zagotavljanje medsebojno odvisnih in povezanih zunanjepolitičnih dejavnosti, ki jih Evropska unija vodi v okviru svojih zunanjih odnosov, varnosti, ekonomskih, socialnih in razvojnih politik. V navedenem poročilu je Svet med drugim poudaril, da mora Unija zaradi hitrejšega in učinkovitejšega odzivanja na porajajoče se krizne razmere, skrajšati čas odziva in okrepiti učinkovitost svojih sredstev in instrumentov ter izboljšati njihovo sodelovanje.

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Politike Skupnosti v različnih delih sveta obsegajo razvojno pomoč, finančno pomoč, pomoč gospodarskemu, regionalnemu in tehničnemu sodelovanju, pomoč pri obnovi, pomoč beguncem in razseljenim osebam in pomoč pri operacijah v podporo utrjevanju demokracije in pravne države, spoštovanju človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

(7) Dejavnosti iz uredbe Sveta (ES) št. 1257/96 z dne 20. junija 1996 glede humanitarne pomoči ⁽³⁾, („uredba ECHO“), se ne financirajo po tej uredbi.

(2) Cilje programov pomoči in sodelovanja kakor tudi pogoje za njihovo pravilno izvajanje lahko ogrozijo ali neposredno prizadenejo med drugim, pojav kriznih in konfliktnih razmer, preteče ali dejanske grožnje javnemu redu, varnosti in varnosti oseb.

(8) Zagotoviti je treba največjo možno preglednost vseh zadev v zvezi z izvajanjem finančne pomoči Skupnosti kakor tudi ustrezen nadzor porabe sredstev.

(3) V poročilu o oblikovanju sposobnosti Evropske unije za nevojaško obvladovanje kriz, sprejetem na sestanku Evropskega Sveta v Helsinkih 10. in 11. decembra 1999, je Svet posebej poudaril, da bi bilo treba vzpostaviti hitre mehanizme financiranja, kot je oblikovanje Sklada za hitro ukrepanje s strani Komisije, da bi omogočili hitrejše financiranje dejavnosti EU, prispevali k operacijam drugih mednarodnih organizacij in glede na potrebe financirali dejavnosti nevladnih organizacij.

(9) Ta uredba upošteva zaščito finančnih interesov Skupnosti ter boj proti goljufijam in nepravilnostim pri delitvi finančnih sredstev.

(10) Za sprejetje te uredbe Pogodba predvideva zgolj pooblastila iz člena 308 –

JE SPREJEL TO UREDBO:

Člen 1

(4) Glede na navedeno bi bilo treba predvideti mehanizem, ki bo v podporo obstoječim politikam in programom Skupnosti in ki bo Skupnosti omogočal takojšnje ukrepanje za ponovno vzpostavitev ali zagotavljanje normalnih

Oblikuje se mehanizem, v nadaljnjem besedilu „mehanizem za hitro ukrepanje“ z namenom, da Skupnosti omogoči hitro, učinkovito in prilagodljivo odzivanje na nujne primere, krizne razmere ali na porajajoče se krize pod pogoji, ki jih določa ta uredba.

⁽¹⁾ UL C 311 E, 31.10.2000, str. 213.

⁽²⁾ Mnenje z dne 17. januarja 2001 (še ni objavljeno v Uradnem listu).

⁽³⁾ UL L 163, 2.7.1996, str. 1.

Člen 2

1. Mehanizem za hitro ukrepanje ima podlago v vseh obstoječih zakonodajnih instrumentih Skupnosti, ki so naštetih v Prilogi k tej uredbi.

2. Ukrepi, ki v normalnih okoliščinah spadajo v celoto predpisov in programov naštetih v Prilogi, se lahko izvajajo v okviru te uredbe, če:

- (a) je namen ukrepa takojšen učinek in ga zaradi potrebe po hitrem ukrepanju ni mogoče uveljaviti v razumnem časovnem roku v skladu z obstoječimi zakonskimi instrumenti;
- (b) če je trajanje ukrepa časovno omejeno v skladu z določbami člena 8.

3. Ne glede na odstavek 2 dejavnosti, ki jih obsega uredba ECHO in ki so primerne za financiranje v njenem okviru ne morejo biti financirane v okviru navedene uredbe.

V posebnih varnostnih razmerah ali pri obvladovanju kriznih razmer Komisija v skladu s potrebami lahko odloči, da je mehanizem za hitro ukrepanje bolj primeren v kombinaciji z ukrepi ECHO. V takih primerih se vzpostavi tesna koordinacija zaradi doseganja optimalne vsesplošne medsebojne povezanosti.

4. Svet lahko s kvalificirano večino na predlog Komisije spremeni Prilogo.

Člen 3

1. Mehanizem za hitro ukrepanje se sproži, kadar se v zadevnih državah gostiteljicah pojavijo ali porajajo krizne razmere, razmere, ki pomenijo grožnjo javnemu redu, splošni varnosti in varnosti oseb, razmere, ki bi lahko prerasle v oborožene spopade ali destabilizirale razmere v državi in kjer bi take razmere lahko ogrozile koristne učinke politik in programov pomoči in sodelovanja, njihovo učinkovitost in/ali pogoje za njihovo pravilno izvajanje.

2. Ukrepi civilnega značaja, ki spadajo v obseg vseh področij poseganja zakonskih instrumentov iz Priloge, se v skladu z mehanizmom za hitro ukrepanje — v kriznih razmerah ali med porajanjem le-teh — lahko uporabijo za ohranitev ali ponovno vzpostavitev pogojev stabilnosti, ki so bistveni za pravilno izvajanje in uspešnost politik in programov pomoči, podpore in sodelovanja.

Člen 4

1. Za ukrepe v okviru mehanizma za hitro ukrepanje se Skupnost odloči v skladu z določbami te uredbe.

Izvaja jih Komisija v skladu s proračunskimi in drugimi veljavnimi postopki, vključno s postopki, predpisanimi v členu 116 in členu 118 finančne uredbe z dne 21. decembra 1977, ki veljajo za splošni proračun Evropskih skupnosti ⁽¹⁾.

2. Če Komisija namerava ukrepati v skladu s to uredbo, o tem nemudoma obvesti Svet še pred sprejetjem take odločitve. Pri nadaljnjem izvajanju ukrepov Komisija, v interesu zagotavljanja

⁽¹⁾ ULL 356, 31.12.1977, str 1. Uredba kot je bila nazadnje spremenjena z uredbo (ES, ESPJ, Euratom) št. 2673/1999 (UL L 326, 18.12.1999, str 1).

medsebojno povezanost in vzajemnost zunanjepolitičnih dejavnosti EU, ustrezno upošteva pristop Sveta.

Člen 5

1. Financiranje Skupnosti v skladu s to uredbo poteka v obliki dotacij.

2. Intervencije iz te uredbe so oproščene davkov, taks, dajatev in carin.

Člen 6

1. Kot izvajalski partnerji, primerni v skladu s to uredbo, lahko nastopajo organi oblasti držav članic ali držav gostiteljic in njihove agencije, regionalne in mednarodne organizacije ter njihove agencije, nevladne organizacije (NVO) in javni ali zasebni izvajalci z ustreznim specializiranim znanjem in izkušnjami.

2. Komisija lahko finančne sporazume ali okvirne sporazume sklepa s pomembnimi vladnimi organizacijami, mednarodnimi organizacijami, nevladnimi organizacijami (NVO) in javnimi ali zasebnimi izvajalci na podlagi njihove sposobnosti za izvajanje hitrih intervencij za obvladovanje kriz. V razmerah, kjer je potrebno posebno osebno strokovno znanje ali kjer se verodostojnost operacije in zaupanje sodelujočih strani navezuje na specifično osebo ali organizacijo, Komisija lahko podpiše pogodbe z individualnimi organizacijami ali izvajalci, tudi brez vnaprejšnjega splošnega sporazuma.

3. Potem, ko je Komisija v skladu s členom 4 sprejela sklep o financiranju in takoj ko je dejansko mogoče, se na temelju ustreznih okvirnih sporazumov sklene finančni sporazum z nevladnimi organizacijami (NVO) in javnimi in/ali zasebnimi izvajalci, ki so bili izbrani za vodenje posega dajanja pomoči.

4. Nevladne organizacije, ki so primerne za sklepanje finančnih sporazumov z namenom izvajanja intervencij v skladu s to uredbo, morajo ustrezati naslednjim merilom:

- (a) da so neprofitne, avtonomne organizacije;
- (b) da imajo glavni sedež v eni držav članic Skupnosti ali v tretji državi, ki je prejemnica pomoči Skupnosti.

Izjemoma je njihov glavni sedež lahko v drugi tretji državi.

5. Pri določanju primernosti zasebnega izvajalca ali nevladne organizacije (NVO) za finančna sredstva Skupnosti, se upoštevajo naslednji dejavniki:

- (a) njegova/njena sposobnost administrativnega in finančnega vodenja;
- (b) njegova/njena tehnična in logistična sposobnost glede na nujnost načrtovanih operacij;
- (c) njegove/njene izkušnje na zadevnem področju;
- (d) njegova/njena pripravljenost za sodelovanje, če je potrebno, v vsakem specifičnem sistemu koordinacije, ki ga je treba vzpostaviti zaradi vodenja intervencije;
- (e) izkaz in jamstvo o nepristranskosti pri izvajanju zaupanih jim nalog.

Člen 7

1. Vse finančne pogodbe ali sporazumi, sklenjeni v skladu s to uredbo predvidevajo, da Komisija in Računsko sodišče opravljata preverjanja na kraju samem, v skladu z veljavnimi pravili.

2. Komisija lahko opravlja preverjanja in inšpekcijo na kraju samem v skladu z uredbo Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o preverjanju in inšpekciji s strani Komisije, da bi zaščitila finančne interese Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi ⁽¹⁾. Ukrepi, ki jih sprejme Komisija, predvidevajo ustrezno zaščito finančnih interesov Skupnosti v skladu z uredbo Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95, z dne 18. decembra 1995, o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti ⁽²⁾.

Člen 8

1. Proračunski organ vsako leto določi skupni letni prag sredstev za intervencije, ki jih predvideva ta uredba, v okviru finančnih izgledov.

2. Obdobje za izvajanje kateregakoli ukrepa v skladu s to uredbo je omejeno in ne sme preseči šestih mesecev.

3. V izjemnih primerih se Komisija zaradi specifičnega značaja krize ali njene intenzivnosti lahko odloči za dodatne ukrepe. Ti dodatni ukrepi morajo biti usklajeni z istimi zahtevami, ki veljajo za prvotne ukrepe.

Člen 9

1. Komisija po sprejeti odločitvi nemudoma obvesti Svet o odobrenih ukrepih in projektih, zlasti o višini sredstev, njihovi vrsti in o zadevnih partnerjih. Poleg tega Komisija obvešča Svet o izvajanju teh ukrepov in projektov in, kadar se to zahteva, o spremljanju njihovega izvajanja.

2. Ob koncu šestmesečnega obdobja iz člena 8(2) in najkasneje ob njihovem dokončanju Komisija oceni ukrepe iz okvira te

uredbe, da ugotovi, če so cilji bili doseženi in da po potrebi sprejme smernice za izboljšanje učinkovitosti prihodnjih intervencij. Kjer je potrebno, ta ocena obsega tudi spremljanje izvajanja ukrepov v smislu obstoječih predpisov in programov Skupnosti. O rezultatih take ocene Komisija nemudoma obvesti Svet.

Člen 10

1. Komisija zagotavlja, da je delovanje v okviru mehanizma za hitro ukrepanje učinkovito usklajeno — vključno s koordinacijo na kraju samem — z delovanjem držav članic, da bi izboljšala medsebojno povezanost in vzajemnost, komplementarnost in učinkovitost posegov. V ta namen si Komisija in države članice medsebojno izmenjajo vse koristne informacije o ukrepih, ki jih izvajajo ali jih nameravajo izvajati.

2. Komisija pospešuje koordinacijo in sodelovanje z mednarodnimi in regionalnimi organizacijami. Zagotavlja, da je delovanje v okviru mehanizma za hitro ukrepanje usklajeno in skladno z delovanjem mednarodnih in regionalnih organizacij in agencij.

3. Zaradi razvidnosti prispevka Skupnosti bodo sprejeti potrebni ukrepi.

Člen 11

Svet preveri to uredbo pred 31. decembrom 2005. V ta namen in najpozneje šest mesecev pred tem Komisija predloži Svetu celovito poročilo o oceni izvajanja, skupaj z vsemi predlogi o prihodnji uporabi uredbe, če se tako zahteva, in, po potrebi, z vsemi predlogi njenih sprememb.

Člen 12

Ta uredba začne veljati tretji dan po objavi v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*.

Uporablja se do 31. decembra 2006.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 26. februarja 2001

Za Svet

Predsednica

A. LINDH

⁽¹⁾ UL L 292, 15.11.1996, str 2.

⁽²⁾ UL L 312, 23.12.1995, str 1.

PRILOGA

„Geografske“ uredbe/sklepi

- Uredba Sveta (EGS) št. 3906/89 z dne 18. decembra 1989 o gospodarski pomoči Republiki Madžarski in Ljudski republiki Poljski ⁽¹⁾.
- Uredba Sveta (EGS) št. 443/92 z dne 25. februarja 1992 o finančni in tehnični pomoči, in gospodarskem sodelovanju z državami v razvoju v Aziji in Latinski Ameriki ⁽²⁾.
- Uredba Sveta (ES) št. 1734/94 z dne 11. julija 1994 o finančnem in tehničnem sodelovanju z Zahodnim bregom in Gazo ⁽³⁾.
- Uredba Sveta (ES) št. 1488/96 z dne 23. julija 1996 o finančnih in tehničnih ukrepih (MEDA) za spremljanje reforme gospodarskih in socialnih struktur v okviru evropsko-sredozemskega partnerstva ⁽⁴⁾.
- Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 99/2000 z dne 29. decembra 1999 o pomoči partnerskim državam v vzhodni Evropi in srednji Aziji ⁽⁵⁾.
- Uredba Sveta (ES) št. 1726/2000 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. junija 2000 o razvojnem sodelovanju z Južno Afriko ⁽⁶⁾.
- Uredba Sveta št. 2666/2000 o pomoči Albaniji, Bosni in Hercegovini, Hrvaški, Zvezni republiki Jugoslaviji in Nekdanji jugoslovanski republiki Makedoniji, ki razveljavlja uredbo (ES) št. 1628/96 in spreminja uredbi (EGS) št. 3906/89 in (EGS) št. 1360/90 ter sklepa 97/256/ES in 1999/311/ES ⁽⁷⁾.
- AKP Sporazum, podpisan v Cotonouju 23. junija 2000 (še ni ratificiran)
- Četrta AKP-EGS konvencija ⁽⁸⁾: (besedilo sporazuma, finančni protokol, protokoli od 1 do 9 in izjave)

„Področne“ uredbe in sklepi (pomoč v prehrani, rekonstrukcija, NVO, itd.)

- Uredba Sveta (ES) št. 1292/96 z dne 27. junija 1996 o politiki in vodenju pomoči v prehrani in o posebnih ukrepih v podporo varnosti prehrane ⁽⁹⁾.
- Uredba Sveta (ES) št. 2258/96 z dne 22. novembra 1996 o ukrepih za sanacijo in rekonstrukcijo v korist držav v razvoju ⁽¹⁰⁾.
- Uredba Sveta (ES) št. 443/97 z dne 3. marca 1997 o ukrepih pomoči izkoreninjenemu prebivalstvu v azijskih in latinskoameriških državah v razvoju ⁽¹¹⁾.
- Uredba Sveta (ES) št. 1658/98 z dne 17. julija 1998 o sofinanciranju ukrepov z nevladnimi organizacijami (NVO) na področjih v interesu držav v razvoju ⁽¹²⁾.
- Uredba Sveta (ES) št. 1659/98 z dne 17. julija 1998 o decentraliziranem sodelovanju ⁽¹³⁾.
- Odločba Sveta 1999/25/Euratom z dne 14. decembra 1998 o sprejemu večletnega programa (1998 do 2002) ukrepov na jedrskem področju, ki se nanaša na varen prevoz radioaktivnih snovi in varnostne ukrepe in industrijsko sodelovanje zaradi pospeševanja varnostnih vidikov jedrskih objektov v državah, ki trenutno sodelujejo v programu Tacis ⁽¹⁴⁾.
- Uredba Sveta (ES) št. 975/1999 z dne 29. aprila 1999, ki predpisuje zahteve za izvajanje operacij v razvojnem sodelovanju, ki prispevajo k splošnemu cilju razvoja in utrjevanja demokracije in vladavine prava in k spoštovanju človekovih pravic in temeljnih svoboščin ⁽¹⁵⁾.

⁽¹⁾ UL L 375, 23.12.1989. Uredba kot je bila nazadnje spremenjena z uredbo (ES) št. 2666/2000 (UL L 306, 7.12.2000, str. 1).

⁽²⁾ UL L 52, 27.2.1992, str. 1.

⁽³⁾ UL L 182, 16.7.1994, str. 4. Uredba kot je bila nazadnje spremenjena z uredbo (ES) št. 2840/98 (UL L 354, 30.12.2000, str. 1).

⁽⁴⁾ UL L 189, 30.7.1996, str. 1. Uredba kot je bila nazadnje spremenjena z uredbo (ES) št. 2698/2000 (UL L 311, 12.12.2000, str. 1).

⁽⁵⁾ UL L 12, 18.1.2000, str. 1.

⁽⁶⁾ UL L 198, 4.8.2000, str. 1.

⁽⁷⁾ UL L 306, 7.12.2000, str. 1.

⁽⁸⁾ UL L 229, 17.8.1991, str. 3, Konvencija kot je bila nazadnje spremenjena s Sporazumom na Mauritiusu 4. novembra 1995 (UL L 156, 29.5.1998, str. 3).

⁽⁹⁾ UL L 166, 5.7.1996, str. 1.

⁽¹⁰⁾ UL L 306, 28.11.1996, str. 1.

⁽¹¹⁾ UL L 68, 8.3.1997, str. 1. Uredba kot je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1880/2000, str. 1).

⁽¹²⁾ UL L 213, 30.7.1998, str. 1.

⁽¹³⁾ UL L 213, 30.7.1998, str. 6.

⁽¹⁴⁾ UL L 7, 13.1.1999, str. 31.

⁽¹⁵⁾ UL L 120, 8.5.1999, str. 1.

- Uredba Sveta (ES) št. 976/1999 z dne 29. aprila 1999, ki predpisuje zahteve za izvajanje operacij Skupnosti, ki ne veljajo za razvojno sodelovanje, in ki v okviru politike sodelovanja Skupnosti prispevajo k splošnemu cilju razvoja in utrjevanja demokracije in vladavine prava in k spoštovanju človekovih pravic in temeljnih svoboščin v tretjih državah ⁽¹⁾.
- Uredba Sveta (ES) št. 1080/2000 z dne 22. maja 2000 o podpori začasni misiji ZN na Kosovu (UNMIK) in Uradu visokega predstavnika za Bosno in Hercegovino (OHR) ⁽²⁾.
- Sklep Sveta 2000/474/ES z dne 17. julija 2000 v zvezi s prispevkom Skupnosti Mednarodnemu skladu za „čiščenje plovne poti po reki Donavi“ ⁽³⁾.
- Uredba (ES) št. 2493/2000 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. novembra 2000 o ukrepih za pospeševanje popolne vključitve okoljske razsežnosti v razvojni proces dežel v razvoju ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ UL L 120, 8.5.1999, str. 8.
⁽²⁾ UL L 122, 24.5.2000, str. 27.
⁽³⁾ UL L 187, 26.7.2000, str. 45.
⁽⁴⁾ UL L 288, 15.11.2000, str. 1.